

de groep-'Albrecht' maakte in de regel gebruik van de Weg B; zij gaf in de maanden januari-augustus '44 vijftien militaire spionagerapporten door: meer dan 1 000 pagina's gegevens met daarbij gevoegd bijna 400 schetskaarten.

Wij vermeldden het gebruik door de groep-'Albrecht' van de dienst-telefoonnetten van provinciale electriciteitsmaatschappijen. Daaraan voegen wij nu toe dat enkele PTT-technici van eind '42 af in de districts-centrales van het 'gewone' Nederlandse telefoonnet (niet al die districten waren onderling automatisch bereikbaar) clandestiene schakelingen hadden aangebracht zodat degenen die de desbetreffende nummers kende, buiten de telefonistes om door het gehele land kon opbellen. Een ondergedoken politie-inspecteur, W. E. Sanders, die met de bedoelde technici in contact was gekomen, had dat clandestiene net aangehaakt aan het LO/LKP-complex; hij had zich voorts (hetzelfde deden ook anderen) beijverd om *V-Männer* van de 'SD' en andere verraders op te sporen. Zijn Centrale Inlichtingendienst had in de zomer van '44 dertig dag en nacht bezette telefoonposten in het gehele land, de staf van de CID in Den Haag stond daarmee in vaste verbinding.

Nog zijn wij niet klaar met ons overzicht. Wij moeten nog melding maken van de financiële hulp die aan de illegaliteit werd gegeven, van de illegale CPN, van de Raad van Verzet, van het Nationaal Comité van Verzet, van de Ordedienst en van de 'Natura'-organisatie.

Eerst dan de financiële hulp.

Toen wij over de illegale pers schreven, deden wij al uitkomen dat illegale groepen voor hun eigen werk geld inzamelden. Ook de LO, ja elke verzorgingsgroep deed dat; sommige onderduikers konden in hun eigen kosten van levensonderhoud voorzien, andere hadden financiële hulp nodig. Bijna steeds was die hulp nodig voor de gezinnen van onderduikers. In dat opzicht deden de kerken veel (tot eind september '44 werd door het Fonds voor Bijzondere Noden van het katholiek Episcopaat f 8 mln uitgekeerd, door gemeenten van de Nederlandse Hervormde Kerk vermoedelijk niet zoveel minder en door de Gereformeerde Kerken enkele miljoenen) – daarnaast had het uit 'De Zeemanspot' in de loop van '43 voortgekomen Nationaal Steunfonds het verstrekken van gelden aan onderduikers, aan hun gezinnen en aan illegale groepen ter hand genomen.

Dit NSF, een schepping vooral van de Zaandamse bankier Walraven van Hall, had in januari '44 van de regering vernomen dat deze garant stond voor zijn uitgaven tot een voorlopig maximum van f 10 mln (het bedrag werd begin augustus '44 tot f 20 mln verhoogd en in de tweede